

T.C.
GİRESUN İL ÖZEL İDARESİ
İL GENEL MECLİSİ
(KÜLTÜR VE TURİZM KOMİSYONU)

40

Rapor Tarihi : / / 202
Konusu : Akçalı Köyü İlkokulu

İL GENEL MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Merkez Akçalı köyünde 1934 yılında yapılan, bölgenin tek okulu olan Akçalı İlköğretim Okulunun durumu, çok eski bir yerleşim yeri olan Akçalı Köyümüzün ve Yavşan deresi Yavşan grup yolu ile ilgili bu güzergahta bulunan Kök ev turizm yerleşkesinin durumlarının ve ayrıca merkezden Kulakaya yaylasına en yakın yol olan bölge halkını kazma kürek ile yaptığı Aytepesi yolunun turizme kazandırılması ve İl Genel Meclisine bilgi verilmesi istenmiştir.

RAPOR:

AKÇALI (AKYOMA) KÖYÜ İLKÖĞRETİM OKULU TARİHÇESİ

Eski yıllarda Akyoma olan köyün adı 1970 yılından sonra Akçalı olarak değişmiştir. Köyün ilk kuruluş tarihi ve Türklerden önceki dönemine ait bilgi bulunmamaktadır. Osmanlı dönemine ait ilk kayıt ise 1486 tarihli tahrir defteri olup, bu defterde Akyoma, Çepni vilayetine bağlı bir suni köyü olarak anılmaktadır. O tarihlerde 59 hanenin bulunduğu anlaşılan köyden yıllık 4000 akçe ile Giresun köyleri arasında en fazla vergi veren 3 köyden biri olduğu anlaşılır. 1928 yılı sonbaharında Cumhuriyetin 5.yılı eğitim seferberliği ve çıkarılan köy kanunu nedeniyle Maarif vekaletinin aldığı bir kararla nüfusu 400'ün üzerinde olan köylerde ilk mektep açılması kararı verilmiştir.1932 yılında başlatılan çalışmalar ile Giresun merkez köylerinden Akyoma, Kemaliye ve Alınyoma köylerinde 5 sınıflı mektep açılmasına kararlaştırılmıştır. Uzun etütler sonucu köy merkezinin güneyinde 3 tarafı açık bir tepede tüm çevre mahallelerden ve ipek yolu olarak anılan yoldan görülebilecek bir noktaya yapılmıştır. Devletin okulun yapımına herhangi bir katkısı olmamıştır.1933 yılı Mayıs ayında Ortaöğretim Genel Müdürü olan Giresunlu Hasan Ali Yücel tarafından hazırlanan projeye harfiyen uyularak okulun temeli atılmıştır. Okulun kerestesi Ortageriş, Sarısem ve Karşı ormandan kesilmiş taşları ise okulun bulunduğu alandan ve bahçesinin güneyinden çıkarılmıştır. Okul ustabaşı olarak Hüseyin Şahin ve ustaları olarak Mehmet Yurt ve Bekir Şahin tarafından 2,5 yılda inşa edilmiş ama bu süre zarfında köyde eli alet tutan herkes bir işte çalışmıştır. Okulun kumu Yavşan deresinden çıkarılmış, elenmiş, çimento ve kireç Taşhan'dan katırlarla getirilmiştir. Gücü yeten bazı genç insanlar 50 kiloluk çimentoyu Taşhan'dan sırtında okul alanına taşımıştır. 6-7 yaşındaki çocuklar geceleri okul alanına gidip ustalar tarafından çizilen taşları gaz lambası ışığında yontup kesmetaş haline getirmişlerdir. Okulun inşaatı devam ederken okuma seferberliği gereği bugün Keşaplıoğulları'nın evinin yanındaki medrese, köylü tarafından okuma odası haline getirilmiştir. Köyün ilk Türkçe okuryazarı olan Ali Çoşkun (Polis Ali) 1934 sonbaharında burada aylık 1 TL ücretle 32

öğrenciye Türkçe okuyup yazma öğretmeye başlamıştır. 1 yıl sonra da okul açılınca bu öğrencilerin hepsi okulun ilk öğrencileri olmuşlardır. 29 Ekim 1935 tarihinde Cumhuriyet Bayramı'nda diğer 2 okulla birlikte aynı gün 5 sınıflı ilk mektep olarak Türkiye'nin ilk köy okullarından biri olarak açılmıştır. Okul 1959 yılına kadar bölgenin tek okulu olmuş ve devamlı olarak en az 200 öğrenciyle eğitim vermiştir.

AKÇALI (AKYOMA) KÖYÜ İLKÖĞRETİM OKULU RESTORASYONU

Doğu Karadeniz Bölgesine özgü tip yapı köy okullarının son temsilcisi olan Akçalı (Akyoma) İlkokulu, yağmur, rüzgar, insan vs. nedenlere bağlı olarak yıllar içinde yıpranmış ve fiili kullanım bakımından sakıncalı hale gelmiştir. Günümüzde geleneksel Akyoma Köy şenlikleri, Hıdırellez törenleri, düğünler, kına geceleri düzenlenen tarihi okulda, Sayın Valimizin talimatları ve öncülüğünde; Giresun Valiliğimizin himayelerinde, devlet vatandaş işbirliği protokoline uygun olarak Akçalı Köyü Kültür ve Dayanışma Derneği ile köy halkının katılımıyla, 2022 yılında restorasyon çalışmalarına başlanmış olup %80 oranında tamamlanmıştır. Giresun İl Özel İdaresi kültür katkı payı kapsamında 262.478,32 TL'lik işçilik ve teknik destek katkısında bulunmuştur. Türkiye Turizm Stratejisi 2023 hedefleri doğrultusunda; restorasyonun tamamlanmasından sonra eğitim, sosyal ve kültürel alanlarda hizmet verecek olan tarihi ilkokul binası ile birlikte eski camisi, dokuma evi ve çok sayıda tarihi köy evinin bulunduğu Akçalı (Akyoma) Köyü, doğal dokusunu koruyabilen nadir köylerimizden birisi olarak turizm destinasyonu olmaya aday olacaktır.

Akçalı Köyü merkeze 28 km mesafede, Aytepesi yolu, Akçalı - Kulakkaya - Erimez yoluna 8 km stabile ve alt yapısı idare tarafında yapıldı. Üst yapı yatırımı bekliyor. Asfalt veya beton çok eski köylülerin kazma kürek beden gücü ile açtığı yol, o zamanlar Giresun'daki Osmanlıdan kalan tek yol olması sebebi ile ulaşım bölgeye ve köylere oradan yapılıyordu. Şu an danda aktif olarak kullanılıyor. Kök ev bölgedeki tanınmış turizm yatımıdır. Güneyköy yolu merkeze 26 km 2020 afetten etkilendi. Afad çalışmaları devam ediyor yol sorunsuz kullanılıyor

İl Genel Meclisimize arz olunur.

Mustafa YILDIZ
Komisyon Başkanı

Mustafa KARAKAYA
Üye

Mehmet ŞENER
Üye

Fatih KILIÇ
Üye

Tecat ŞAHİN
Üye